

บทเรียนสำเร็จรูป

ชุดหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เล่มที่ ๑

สถานภาพ บทบาท สิทธิและเสรีภาพ

นางสาวสมรภัช รินรุด

ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านคลองบัว(เอี่ยมแสงโรจน์) สำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

คำนำ

บทเรียนสำเร็จรูป ชุดหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ผู้จัดทำได้รวบรวมความรู้ต่าง ๆ สรุปและนำเสนอในรูปแบบบทเรียนสำเร็จรูป เพื่อความสะดวกในการใช้ทั้งครูและนักเรียน ที่สำคัญนักเรียนได้ปฏิบัติจริง สามารถค้นพบความรู้ด้วยตนเอง เกิดทักษะการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงสำหรับครู คำชี้แจงสำหรับนักเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหาเล่มที่ ๑ เรื่องสถานภาพ บทบาท สิทธิและเสรีภาพ แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน แบบบันทึกคะแนนการใช้บทเรียนสำเร็จรูป

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทเรียนสำเร็จรูปนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ในเนื้อหาสาระที่กำหนดให้ เป็นแนวทางสำหรับพัฒนาผู้เรียนได้จริงและตอบสนองหลักสูตร สถานศึกษา ทำให้ผู้เรียนเป็น ผู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

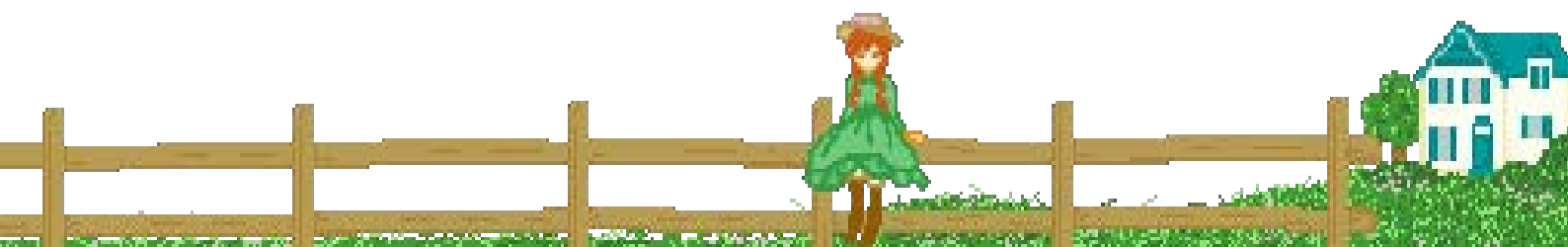
สมรักษ์ รินรุด

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
คำแนะนำสำหรับครู	ก
คำแนะนำสำหรับนักเรียน	ข
จุดประสงค์การเรียนรู้	ค
แผนภูมิลำดับขั้นการเรียนรู้	ง
แบบทดสอบก่อนเรียน	๑
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	๓
เนื้อหาเล่มที่ ๑ เรื่องสถานภาพ บทบาท สิทธิและเสรีภาพ	๔
แบบทดสอบหลังเรียน	๒๑
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	๒๓
กระดาษคำตอบก่อนและหลังเรียน	๒๔
แบบบันทึกคะแนนการใช้บทเรียนสำเร็จรูป	๒๖
บรรณานุกรม	๒๗

🌸 คำแนะนำสำหรับครู 🌸

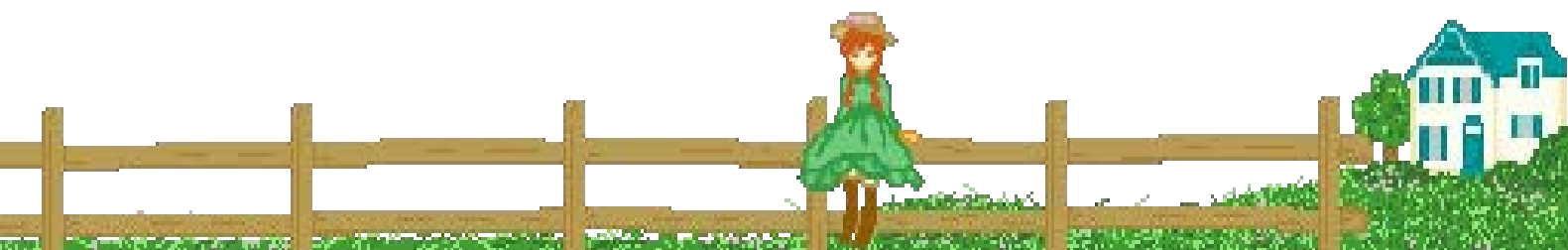
๑. ครูชี้แจงให้นักเรียนอ่านคำแนะนำการใช้บทเรียนสำเร็จรูป และให้นักเรียนปฏิบัติตามทุกขั้นตอน ทุกกรอบ ทั้งเนื้อหา กิจกรรม คำถาม คำตอบ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ให้เข้าใจ และพร้อมที่จะเรียนรู้จากบทเรียนสำเร็จรูป
๒. ครูแจกบทเรียนสำเร็จรูปให้นักเรียนและให้นักเรียนได้ศึกษาขั้นตอนการใช้ จนเข้าใจดี จึงให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง
๓. เมื่อนักเรียนเรียนจากบทเรียนสำเร็จรูปเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบท้ายบทเรียนด้วย
๔. ระหว่างที่นักเรียนกำลังศึกษาบทเรียนถ้ามีปัญหาเกิดขึ้น ครูสามารถอธิบายหรือชี้แนะให้นักเรียนเข้าใจได้ตามความเหมาะสม

🌸 คำแนะนำสำหรับนักเรียน 🌸

บทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้ เป็นบทเรียนสำเร็จรูปที่ใช้เรียนรู้ด้วยความสามารถของตนเอง
โปรดอ่านคำแนะนำก่อนศึกษาบทเรียน ดังต่อไปนี้

๑. ควรศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนเริ่มเรียน
ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยความซื่อสัตย์ และตรวจคำตอบจากเฉลย
๒. ศึกษาบทเรียนตามลำดับที่ละกรอบ พร้อมตอบคำถามในแต่ละกรอบก่อนตรวจ
คำตอบจากเฉลย
๓. ค่อย ๆ ทำความเข้าใจกับเนื้อหาไปที่ละกรอบไม่ต้องกังวล
๔. หลังศึกษาจนจบบทเรียนแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (post test)
และตรวจคำตอบจากเฉลย
๕. นำคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนกรอกลงในใบบันทึกคะแนนการ
ใช้บทเรียนสำเร็จรูปที่ครูเตรียมไว้ให้เพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของคะแนน
๖. หลังจากเรียนเสร็จแล้วนักเรียนควรเก็บบทเรียนสำเร็จรูปให้เรียบร้อย
๗. เมื่อเข้าใจดีแล้ว ให้นักเรียนเริ่มศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป

❁ มาตรฐาน

ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

❁ ตัวชี้วัด

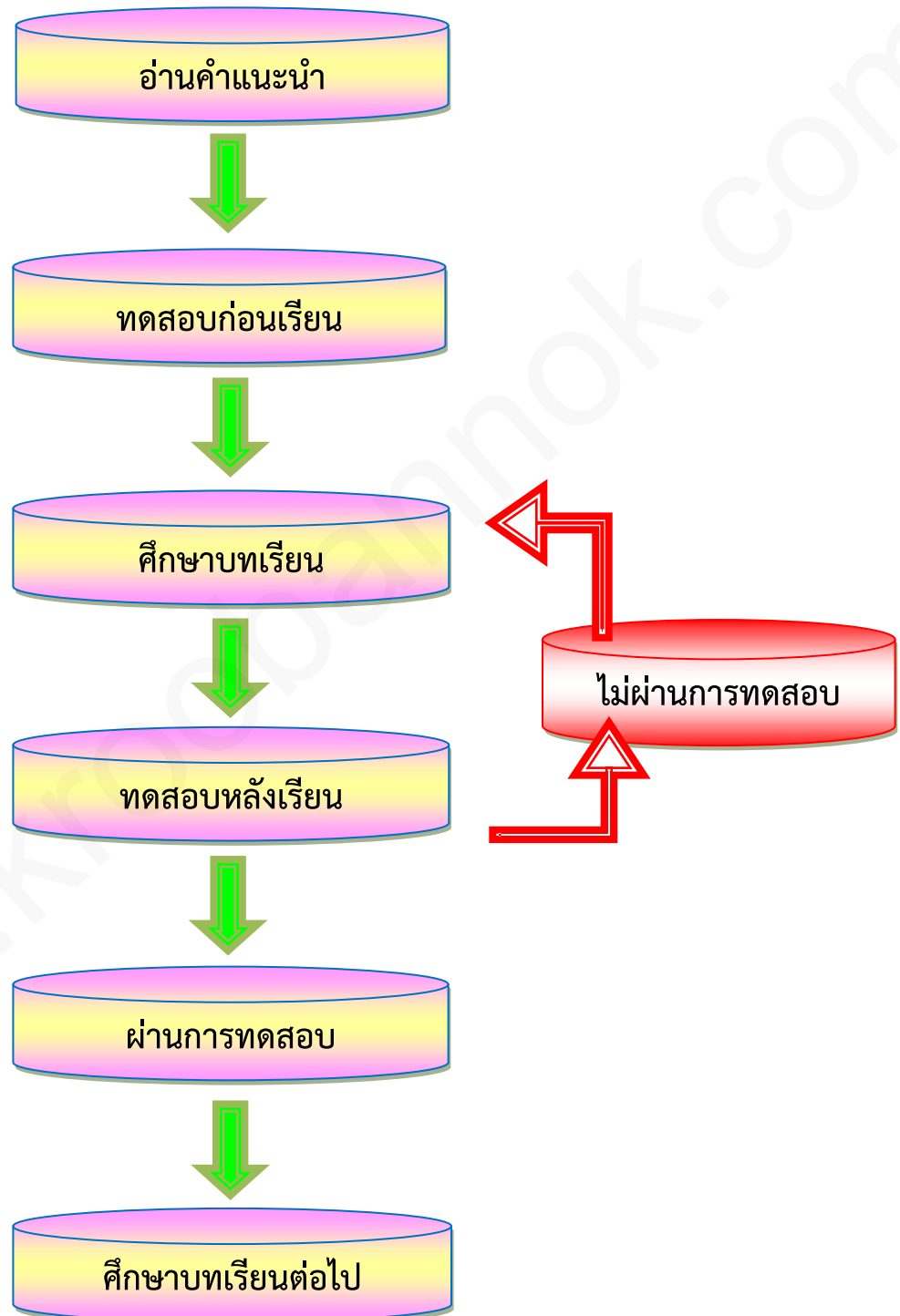
ป.๕/๑ ยกตัวอย่างและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี

❁ จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบาย จำแนก และยกตัวอย่างสถานภาพ บทบาท สิทธิ และเสรีภาพ ของพลเมืองดี ได้ถูกต้อง
๒. ปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ และเสรีภาพ ได้ถูกต้องและเหมาะสม
๓. เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามสถานภาพ บทบาท สิทธิและเสรีภาพ

แผนภูมิลำดับขั้นการเรียนรู้

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียน ทำเครื่องหมาย × ลงในกระดาษคำตอบให้ตรงกับข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดเป็นสถานภาพที่ได้มาโดยกำเนิด

- ก. สถานภาพทางอาชีพ
- ข. สถานภาพทางการสมรส
- ค. สถานภาพทางการศึกษา
- ง. สถานภาพทางครอบครัว

๒. ข้อใดคือความหมายของสถานภาพ

- ก. ตำแหน่งทางสังคม
- ข. ความมีอิสระที่จะสิ่งใดก็ได้
- ค. การทำหน้าที่ตามสถานภาพ
- ง. อำนาจหรือประโยชน์อันชอบธรรม

๓. สถานภาพมีความสำคัญอย่างไร

- ก. ทำให้มีชื่อเสียง
- ข. กำหนดบทบาท
- ค. ยกฐานะของตนเองในสังคม
- ง. บอกเกียรติยศของแต่ละคน

๔. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับสิทธิ

- ก. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษา
- ข. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้เข้าร่วมกิจกรรม
- ค. ทุกคนมีสิทธิที่จะว่ากล่าวตักเตือนผู้อื่น
- ง. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

๕. ใครใช้สิทธิไม่ถูกต้อง

- ก. นิด เข้าเรียนตามการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ข. แม่พำน้อย ไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคที่โรงพยาบาล
- ค. แนน แจ้งมูลนิธิเด็กและสตรีเมื่อถูกรวนลามทางเพศ
- ง. หน้อย อายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์ ไปเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

๖. ใครใช้เสรีภาพไม่ถูกต้องตามกาลเทศะ

- ก. ร้องเพลงขณะเรียนหนังสือ
- ข. นั่งพักผ่อนเวลาพักกลางวัน
- ค. เปิดเพลงเบาๆ ในบ้านของตนเอง
- ง. นับถือศาสนาอิสลามตามครอบครัว

๗. ถ้าคนไทยไม่ปฏิบัติตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ และเสรีภาพสังคมไทยจะเป็นอย่างไร

- ก. สังคมน่าอยู่
- ข. สังคมเจริญขึ้น
- ค. สังคมเดือดร้อน
- ง. สังคมเป็นระเบียบดี

๘. ข้อใดคือสถานภาพ

- ก. อาชีพพยาบาล
- ข. การไปเลือกตั้ง
- ค. การเชื่อฟังพ่อแม่
- ง. การตั้งใจเรียนหนังสือ

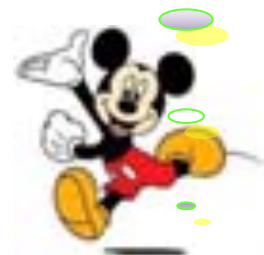
๙. ข้อใดเป็นการแสดงบทบาทในฐานะที่เป็นนักเรียนได้ถูกต้อง

- ก. ดูแลน้อง
- ข. เชื่อฟังพ่อแม่
- ค. ตั้งใจเรียนหนังสือ
- ง. ลอกการบ้านเพื่อนส่งครู

๑๐. การไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ทำให้เกิดผลในข้อใด

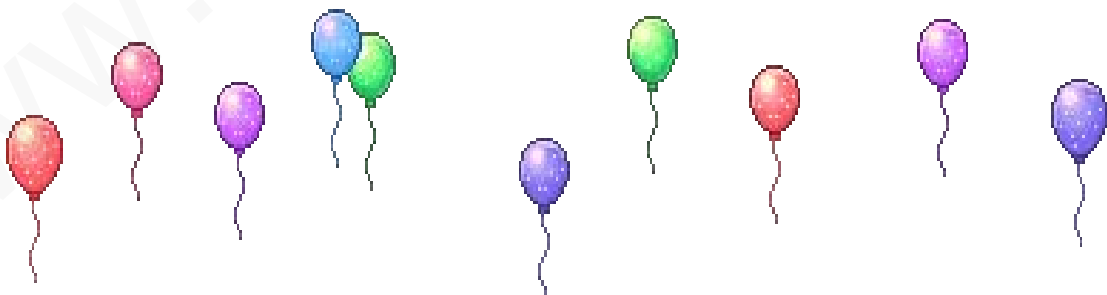
- ก. ฐานะดีขึ้น
- ข. สังคมสงบสุข
- ค. เกิดความสามัคคี
- ง. สังคมขาดระเบียบ

ขอให้โชคดีครับ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง สถานภาพ บทบาท สิทธิและเสรีภาพ

ข้อ	แบบทดสอบก่อนเรียน
๑	ง
๒	ก
๓	ข
๔	ค
๕	ง
๖	ก
๗	ค
๘	ก
๙	ค
๑๐	ง

กรอบนำ

สถานภาพเป็นสิ่งที่บ่งบอก บทบาทของแต่ละคน การอยู่ร่วมกันในสังคมนั้นเราต้องรู้จักปฏิบัติตน ให้ถูกต้องตามสถานภาพ บทบาท รวมไปถึงการใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างถูกต้องและไม่ขัดต่อกฎหมาย จะทำให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

นายว่าพวกเราต้อง
ปฏิบัติตนยังไงดีจึงจะ
เหมาะสมและถูกต้อง

เราไปศึกษารายละเอียด
กันดีกว่าจะได้เข้าใจและ
ปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

กรอบที่ ๑

สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ

สถานภาพ

สถานภาพ หมายถึง ฐานะ ตำแหน่ง หรือเกียรติยศของบุคคลในสังคม สถานภาพโดยทั่วไปมีอยู่ ๒ ลักษณะคือ

๑. สถานภาพโดยกำเนิด ได้แก่

- ❖ สถานภาพทางเพศ ได้แก่ เพศหญิง เพศชาย
- ❖ สถานภาพทางเชื้อชาติ เช่นเชื้อชาติไทย เชื้อชาติจีน เป็นต้น
- ❖ สถานภาพทางถิ่นกำเนิด เช่น เป็นชาวภาคใต้ ชาวภาคเหนือ เป็นต้น
- ❖ สถานภาพทางครอบครัว เช่น พ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า เป็นต้น

ผมมีสถานภาพเป็นพ่อครับ

หนูมีสถานภาพเป็นลูกค่ะ

ดิฉันมีสถานภาพ
เป็นแม่ค่ะ

คำถาม

๑. ในขณะที่อยู่กับน้องเรามีสถานภาพเป็นอะไร.....
๒. ในขณะที่อยู่กับพ่อแม่เรามีสถานภาพเป็นอะไร.....

ไปดูคำตอบกันเลยค่ะ

เฉลย

๑. ในขณะที่อยู่กับน้องเรามีสถานภาพเป็น.....พี่.....
๒. ในขณะที่อยู่กับพ่อแม่เรามีสถานภาพเป็น .....ลูก.....

แม่ผมมีเชื้อชาติจีน เปลี่ยนเป็น
เชื้อชาติไทยได้หรือเปล่าครับครู

เชื้อชาติเป็นสถานภาพที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดเปลี่ยนแปลงไม่ได้
แต่สามารถเปลี่ยนแปลงสัญชาติมาเป็นสัญชาติไทยได้ค่ะ

สถานภาพ (ต่อ)

๒. สถานภาพที่ได้มาภายหลัง ได้แก่

- ❖ สถานภาพการสมรส ได้แก่ สามี ภรรยา
- ❖ สถานภาพทางอาชีพ เช่น ครู พยาบาล ตำรวจ เป็นต้น
- ❖ สถานภาพทางการศึกษา เช่น นักเรียน นักศึกษา เป็นต้น
- ❖ สถานภาพทางการเมือง เช่น สมาชิกวุฒิสภา ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

ครูมีสถานภาพเป็นครูกะ
แต่ละคนมีสถานภาพได้หลาย
สถานภาพนะคะ

หนูมีสถานภาพเป็นนักเรียน
ซึ่งเป็นสถานภาพที่ได้มา
ภายหลังใช่ไหมคะ

ถูกต้องค่ะ

คำถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียน ☒ หน้าข้อความที่มีความสัมพันธ์กับข้อคำถาม

๑. เชื้อชาติลาวเป็นสถานภาพที่ได้มา

☐ โดยกำเนิด

☐ ภายหลัง

๒. ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นสถานภาพที่ได้มา

☐ โดยกำเนิด

☐ ภายหลัง

๓. อาชีพทหารเป็นสถานภาพที่ได้มา

☐ โดยกำเนิด

☐ ภายหลัง

๔. นักเรียนเป็นสถานภาพที่ได้มา

☐ โดยกำเนิด

☐ ภายหลัง

๕. พ่อแม่เป็นสถานภาพที่ได้มา

☐ โดยกำเนิด

☐ ภายหลัง

ไม่ยากเลย อยากเห็นคำตอบจัง
จะตอบถูกหรือเปล่าน้า...

ไปดูคำตอบกันเลยค่ะ

เฉลย

๑. เชื้อชาติลาวเป็นสถานภาพที่ได้มา

โดยกำเนิด

ภายหลัง

๒. ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นสถานภาพที่ได้มา

โดยกำเนิด

ภายหลัง

๓. อาชีพทหารเป็นสถานภาพที่ได้มา

โดยกำเนิด

ภายหลัง

๔. นักเรียนเป็นสถานภาพที่ได้มา

โดยกำเนิด

ภายหลัง

๕. พ่อ แม่ เป็นสถานภาพที่ได้มา

โดยกำเนิด

ภายหลัง

ใครคนเก่งบ้างเอ๋ยปรบมือ
ให้ตัวเองด้วยค่ะ

เข้าใจแล้วใช่ไหมคะว่าสถานภาพ เป็นสิ่งกำหนดบทบาท
เราไปดูบทบาทที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นดีกว่าค่ะ

บทบาท

บทบาท หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่างๆ ตามสถานภาพของบุคคล
ผู้ที่มีสถานภาพใดย่อมต้องมีบทบาทที่สัมพันธ์กับสถานภาพนั้น ตัวอย่างเช่น

- ❖ ตำรวจ มีบทบาท รักษากฎหมาย ดูแลความสงบสุข
- ❖ พยาบาล มีบทบาท ดูแลรักษาผู้ป่วย
- ❖ บุรุษไปรษณีย์ มีบทบาทรับส่งจดหมาย เป็นต้น

บทบาทของพ่อแม่คือดูแล
เลี้ยงดูลูก

คำถาม

คำชี้แจง เลือกข้อความต่อไปนี้ตอบคำถาม ข้อ ๑-๓

เชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา

สอนหนังสือ

สถานภาพ

๑. บทบาทของลูกคือ.....
๒. บทบาทของครูคือ.....
๓. การปฏิบัติตนตามบทบาทของเราต้องสอดคล้องกับสิ่งใด.....

ไปดูคำตอบกันเลยค่ะ

เฉลย

๑. เชื้อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา
๒. สอนหนังสือ
๓. สถานภาพ

ไม่ยากใช่ไหมคะ

บทบาทเป็นสิ่งที่กำหนดความรับผิดชอบของบุคคลต่างๆ ในสังคม การปฏิบัติตามบทบาทที่สอดคล้องกับสถานภาพจะช่วยให้สังคมเกิด ความเป็นระเบียบและสงบสุขมากยิ่งขึ้นนะคะ

กรอบที่ ๔

สิทธิ

สิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรมที่กระทำใดๆ ได้อย่างอิสระโดยไม่ได้รับการรับรองจากกฎหมาย บุคคลจะใช้สิทธิของตนได้ภายในขอบเขตของกฎหมายที่กำหนด จะละเมิดสิทธิผู้อื่นไม่ได้ สิทธิต่างๆ ได้แก่

- ❖ สิทธิในทรัพย์สินของตน
- ❖ สิทธิในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ❖ สิทธิในการรับบริการสาธารณสุข
- ❖ สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองด้านการบริโภค ด้านการใช้ความรุนแรง
- ❖ สิทธิที่จะได้รับการอำนวยความสะดวก ด้านผู้พิการ ด้านการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ เป็นต้น

ผมขอใช้บัตรทองในการรักษา
ได้หรือเปล่าครับ

ได้ค่ะ

คำถาม

คำชี้แจง ศึกษาเนื้อหาจากกรอบที่ ๔ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑-๓

๑. นักเรียนได้เรียนหนังสือแสดงว่านักเรียนใช้สิทธิใด

.....

๒. การใช้สิทธิ 30 บาทรักษาทุกโรคแสดงว่าได้รับสิทธิด้านใด

.....

๓. เราจะละเมิดสิทธิของผู้อื่นได้หรือไม่

.....

การล้อเลียนเพื่อนก็ถือว่าเป็นการ
ละเมิดสิทธิ ..จุกต่อไปนี้เราจะไม่
ล้อเลียนจุกอีกแล้วนะ..

..เราก็จะไม่แกล้งเจนอีก
เช่นกัน..

ไปดูคำตอบกันเลย

เฉลย

๑. สิทธิในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. สิทธิในการรับบริการสาธารณสุข
๓. ไม่ได้

ผมถูกต้องครับ

ยอดเยี่ยมมากค่ะ

สิทธิของบุคคลจะทำให้ทราบถึงสิ่งที่บุคคลสามารถแสดงออกหรือ
เรียกร้องได้ซึ่งจะทำให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่สับสนวุ่นวาย
เนื่องจากสิทธิเป็นสิ่งที่บุคคลได้มาโดยกฎหมายค่ะ

เสรีภาพ

เสรีภาพ หมายถึง ความสามารถในการกระทำการต่างๆ ตามปรารถนาโดยอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย

บุคคลย่อมมีเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของราชอาณาจักรไทย ดังนี้

- ❖ เสรีภาพในเคหสถาน
- ❖ เสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัย
- ❖ เสรีภาพในการสื่อสาร
- ❖ เสรีภาพในการนับถือศาสนา
- ❖ เสรีภาพในการประกอบอาชีพ
- ❖ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น
- ❖ เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ
- ❖ เสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม และการจัดตั้งพรรคการเมือง

คำถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่กล่าวถูกต้อง
และทำเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อความที่ไม่ถูกต้อง

- .....๑. นักเรียนสามารถเลือกนับถือศาสนาใดก็ได้
- .....๒. ประชาชนมีเสรีภาพในการไปชุมนุมประท้วงโดยสงบปราศจากอาวุธ
- .....๓. เสรีภาพของผู้อื่นเราจะละเมิดไม่ได้
- .....๔. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นในการเลือกตั้งหัวหน้าห้องได้
- .....๕. พ่อของนักเรียนไม่สามารถจัดตั้งพรรคการเมืองได้

ตอบเสร็จยังครับ ไปดูเฉลยกันเลย

เฉลย

- ✓ ๑. นักเรียนสามารถเลือกนับถือศาสนาใดก็ได้
- ✓ ๒. ประชาชนมีเสรีภาพในการไปชุมนุมประท้วงโดยสงบปราศจากอาวุธ
- ✓ ๓. เสรีภาพของผู้อื่นเราจะละเมิดไม่ได้
- ✓ ๔. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นในการเลือกตั้งหัวหน้าห้องได้
- ✗ ๕. พ่อของนักเรียนไม่สามารถจัดตั้งพรรคการเมืองได้

อย่าลืมนะคะว่าบุคคลใดจะละเมิดสิทธิ
เสรีภาพของผู้อื่นไม่ได้

หนูจะใช้เสรีภาพให้
ถูกต้องเหมาะสมค่ะ

กรอบสรุป

สรุปได้ว่า พลเมืองดีเป็นผู้ที่ปฏิบัติตาม

สถานภาพ บทบาท ของตนอย่างเหมาะสม ปฏิบัติตาม
สิทธิ เสรีภาพ ไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ปฏิบัติตาม
หน้าที่ของตนเอง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ส่งผลให้
สังคมสงบสุข ประเทศได้พัฒนาในทุกด้าน

เมื่อนักเรียนทุกคนถ้าเข้าใจ
ดีแล้ว เราไปทำแบบฝึกหัด
ท้ายบทกันดีกว่าค่ะ

แบบฝึกหัดท้ายบท

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำต่อไปนี้เติมลงในช่องว่าง ข้อ ๑-๕ ให้ถูกต้อง

สถานภาพ

บทบาท

สิทธิ

เสรีภาพ

๑. กิ่งแก้วมี.....เป็นครู สอนโรงเรียนแห่งหนึ่ง
๒. กานดา มีสถานภาพเป็นแม่ ดังนั้นจึงมี.....ในการอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูก
๓. จุกเป็นนักเรียนซึ่งเป็น.....ที่ได้มาในภายหลัง
๔. ทุกคนมี.....ในการนับถือศาสนา
๕. เด็กที่อายุครบ ๗ ปี มี.....เข้าเรียนหนังสือตามการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตั้งใจทำนะครับเพื่อน ๆ ลู๊ ลู๊ ครับ

เฉลยแบบฝึกหัดท้ายบท

๑. กิ่งแก้วมี.....**สถานภาพ**.....เป็นครู สอนโรงเรียนแห่งหนึ่ง
๒. กานดา มีสถานภาพเป็นแม่ ดังนั้นจึงมี.....**บทบาท**.....ในการอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูลูก
๓. จุกเป็นนักเรียนซึ่งเป็น.....**สถานภาพ**.....ที่ได้มาในภายหลัง
๔. ทุกคนมี.....**เสรีภาพ**.....ในการนับถือศาสนา
๕. เด็กที่อายุครบ ๗ ปี มี.....**สิทธิ**.....เข้าเรียนหนังสือตามการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เย้.....

ถูกต้องใช้ไหมคะ เก่งทุกคนเลยคะ
เสร็จแล้วเราไปทำแบบทดสอบหลัง
เรียนกันนะคะ

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียน ทำเครื่องหมาย × ลงในกระดาษคำตอบให้ตรงกับข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดคือความหมายของสถานภาพ
  - ก. อำนาจหรือประโยชน์อันชอบธรรม
  - ข. การทำหน้าที่ตามสถานภาพ
  - ค. ความมีอิสระที่จะสิ่งใดก็ได้
  - ง. ตำแหน่งทางสังคม
๒. ข้อใดเป็นสถานภาพที่ได้มาโดยกำเนิด
  - ก. สถานภาพทางการสมรส
  - ข. สถานภาพทางการศึกษา
  - ค. สถานภาพทางครอบครัว
  - ง. สถานภาพทางอาชีพ
๓. สถานภาพมีความสำคัญอย่างไร
  - ก. บอกเกียรติยศของแต่ละคน
  - ข. ยกฐานะของตนเองในสังคม
  - ค. ทำให้มีชื่อเสียง
  - ง. กำหนดบทบาท
๔. ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับสิทธิ
  - ก. ทุกคนมีสิทธิจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย
  - ข. ทุกคนมีสิทธิที่จะว่ากล่าวตักเตือนผู้อื่น
  - ค. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้เข้าร่วมกิจกรรม
  - ง. ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษา
๕. ใครใช้สิทธิ ไม่ถูกต้อง
  - ก. น้อย อายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์ ไปเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
  - ข. แนน แจ่มมูลนิธิเด็กและสตรีเมื่อถูกรวนลามทางเพศ
  - ค. แม่พาน้อย ไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคที่โรงพยาบาล
  - ง. นิด เข้าเรียนตามการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖. ใครใช้เสรีภาพ ไม่ถูกต้อง ตามกาลเทศะ

- ก. นับถือศาสนาอิสลามตามครอบครัว
- ข. เปิดเพลงเบาๆ ในบ้านของตนเอง
- ค. นั่งพักผ่อนเวลาพักกลางวัน
- ง. ร้องเพลงขณะเรียนหนังสือ

๗. ถ้าคนไทยไม่ปฏิบัติตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ และเสรีภาพสังคมไทยจะเป็นอย่างไร

- ก. สังคมเป็นระเบียบดี
- ข. สังคมเดือดร้อน
- ค. สังคมเจริญขึ้น
- ง. สังคมน่าอยู่

๘. ข้อใดคือสถานภาพ

- ก. การตั้งใจเรียนหนังสือ
- ข. การเชื่อฟังพ่อแม่
- ค. อาชีพพยาบาล
- ง. การไปเลือกตั้ง

๙. ข้อใดเป็นการแสดงบทบาทในฐานะที่เป็นนักเรียนได้ถูกต้อง

- ก. ลอกการบ้านเพื่อนส่งครู
- ข. ตั้งใจเรียนหนังสือ
- ค. เชื่อฟังพ่อแม่
- ง. ดูแลน้อง

๑๐. การไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ทำให้เกิดผลในข้อใด

- ก. สังคมขาดระเบียบ
- ข. เกิดความสามัคคี
- ค. สังคมสงบสุข
- ง. ฐานะดีขึ้น

ขอให้โชคดีครับ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง สถานภาพ บทบาท สิทธิและเสรีภาพ

ข้อ	แบบทดสอบหลังเรียน
๑	ง
๒	ค
๓	ง
๔	ข
๕	ก
๖	ง
๗	ข
๘	ค
๙	ข
๑๐	ก

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง สถานภาพ บทบาท สิทธิและเสรีภาพ

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่างที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนน	๙-๑๐	ดีมาก
ได้คะแนน	๗-๘	ดี
ได้คะแนน	๕-๖	พอใช้
ได้คะแนน	๐- ๔	ปรับปรุง

ผลการประเมิน

คะแนนเต็ม.....
คะแนนที่ได้.....
ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์.....

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง สถานภาพ บทบาท สิทธิและเสรีภาพ

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่างที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนน	๙-๑๐	ดีมาก
ได้คะแนน	๗-๘	ดี
ได้คะแนน	๕-๖	พอใช้
ได้คะแนน	๐-๔	ปรับปรุง

ผลการประเมิน

คะแนนเต็ม.....
คะแนนที่ได้.....
ผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์.....

แบบบันทึกคะแนนการใช้บทเรียนสำเร็จรูป

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เล่มที่	เรื่อง	คะแนน แบบทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนน แบบทดสอบ หลังเรียน	คะแนน ความก้าวหน้า
๑	สถานภาพ บทบาท สิทธิและเสรีภาพ			
๒	พลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย			
๓	สิทธิเด็ก			
๔	วัฒนธรรมไทย			
๕	ภูมิปัญญาท้องถิ่น			
๖	โครงสร้างการ ปกครองส่วนท้องถิ่น			
๗	บทบาทหน้าที่และ การเข้าดำรงตำแหน่ง ของผู้บริหารท้องถิ่น			

บรรณานุกรม

เยาวลักษณ์ อักษร และคณะ. (๒๕๕๖) **สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม**

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์ อจท.

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. (๒๕๕๔) **สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม**

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว)จำกัด.

สุเทพ จิตชื่น และคณะ. **สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕.**

กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช จำกัด.

สุพรรณิ ชะโลธร และคณะ. (๒๕๕๒) **สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม**

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕. กรุงเทพมหานคร : ประสานมิตร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๓) **หน้าที่พลเมือง**

วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม. กรุงเทพมหานคร : สกสศ. ลาดพร้าว.

เอกรินทร์ สีมหาศาลและคณะ. **สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕.**

กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์ อจท.